

Kauniaisten kaupungin sivistyspoliittinen ohjelma 2014–2016

Metropolialueen edelläkävijyys

Lasten ja nuorten hyvinvointi

Elävän kaksikielisyyden turvaaminen

Sisältö

Tausta.....	3
1. Tilannekatsaus.....	4
2. Muuttuva toimintaympäristö.....	6
3. Visio	8
4. Sivistystoimen tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2014–2016	9
4.1. Metropolialueen edelläkävijöitä	9
4.2. Lasten ja nuorten hyvinvointi.....	11
4.3. Elävän kaksikielisuuden vahvistaminen	12
4.4. Muut tavoitteet.....	13

Liite	Toimenpiteet
	Edelläkävijyys
	Hyvinvointi
	Elävä kaksikielisyys

Tausta

Kauniaisten kaupungin sivistyspoliittinen ohjelma on laadittu vuonna 2014 ja sen osoittamat toimenpiteet keskittyvät vuosille 2014 – 2016. Sivistyspoliittista ohjelmaa ohjaavat Kauniaisten kaupunginvaltuuston nykyiselle valtuustokaudelle laatimat sivistystoimea koskevat strategiset painopistealueet:

- koulujen ja päiväkotien **edelläkävijyys** metropolialueella,
- lasten ja nuorten **hyvinvointi** sekä kaupungissa toteutuva
- **elävä kaksikielisyys**.

Opetushallitus on laatinut yhteisen mallin kunnissa tapahtuvan strategisen suunnittelun tueksi. Paikallinen koulutuksen järjestäjän kehittämissuunnitelma eli KuntaKesu yhdistää kunnan omat kehittämistarpeet valtakunnallisiin kehittämislinjauksiin, joista muodostuu tavoitteellinen kokonaisuus. Kunnat voivat ottaa mallin käyttöön, jos ne haluavat käyttää uutta tapaa koulutuksen strategisessa suunnittelussa. Malli voidaan ottaa käyttöön sellaisenaan tai muokata omiin tarpeisiin sopivaksi. Päätöksen tekee paikallinen koulutuksen järjestäjä. Koulutuksen järjestäjän kehittämissuunnitelma toimii myös paikallisen koulutuspoliittisen keskustelun tukena ja käynnistäjänä.

Kauniaisten sivistystoimi on jo vuodesta 2013 osallistunut Opetushallituksen ruotsinkieliseen Toppkompetens -hankkeeseen ja suomenkieliseen KuntaKesuKuntoon –prosessiin. Molemmat hankkeet tukevat kuntia paikallisten kehittämissuunnitelmien laatimisessa. Sivistyspoliittinen ohjelma toimii Kauniaisten sivistystoimen paikallisena kehittämissuunnitelmana ja antaa suuntaviivat tulevaisuuden toiminnalle ja toimenpiteille. Kauniaisten kaupungin suunnitelmaluonnokset ovat toimineet esimerkkeinä kansallisessa prosessissa.

Toppkompetens-suunnitelmat toimivat Kauniaisten ruotsinkielisen opetustoimen paikallisina kehittämissuunnitelmina ja Tulevaisuusohjelmat suomenkielisen opetustoimen paikallisina kehittämissuunnitelmina. Samalla Toppkompetens-suunnitelmat ja Tulevaisuus-ohjelmat toimivat sivistyspoliittisen ohjelman osaohjelmina.

Sivistyspoliittinen ohjelma on laadittu sivistystoimen vuodesta 2013 toimivassa uudessa organisaatiossa. Ohjelman laatimisprosessiin on osallistunut sivistystoimen johtoryhmä ja sivistystoimen laajennettu johtoryhmä. Ohjelma on käsitelty kaikissa tulosityksiköissä, kaupungin johtoryhmässä ja esitelty sivistystoimen kaikille lautakunnille kesäkuussa 2014.

1. Tilannekatsaus

Kauniainen on tiiviisti asuttu kaupunki, joka panostaa sivistystoimen korkealaatuisiin ja monipuolisiin palveluihin ja jossa sivistystoimen kaikki palvelut ovat lähipalveluja. Kaupungin talousarviossa 2014 **55 %** koostuu sivistystoimen toimintakatteesta (noin 30 milj. €).

- Koko kaupunkia kehitetään oppimis- ja elämysympäristöksi. Koulujen sähköiset oppimisympäristöt ovat nyt jo edelläkävijöitä. Kauniainen osallistuu esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön kansalliseen tulevaisuuden peruskoulutyöhön sekä Opetushallituksen kehittämiskouluverkostoon ja on aktiivinen toimija myös kansainvälisesti.
- Kauniainen on ketterä moniammatillinen kehittäjä. Avoimen perhetoiminnan kehittäminen on esimerkiksi edistänyt perheiden hyvinvointia antaen vaihtoehdon kotihoidon valtiolliselle ja kunnalliselle tuelle. Avoin perhetoiminta toimii osaltaan ennaltaehkäisevänä tukena lapsiperheille.
- Kaupungin nuorisotakuumalli on pienimuotoinen, mutta kokonaisvaltainen ja on poikkihallinnollisen työn avulla saavuttanut tuloksia pienin kustannuksin. Kaikille perusopetuksen päättäneille löytyi jatko-opiskelupaikka vuonna 2013 ja 2014. Alle 25-vuotiaiden työttömyys oli 4,2 % huhtikuussa 2014 (koko maassa 14,0 % ja Uudellamaalla 9,2 %).
- Koulujen kielitarjonta ja kansainvälinen yhteistyö on laajaa. Neljännes suomenkielisistä oppilaista on kielikylypöppilaita ja lukioiden välillä on kehitetty uusi kaksikielisyyden opetusmalli toisen kotimaisen kielen opetuksessa, tandemmalli.
- Kauniainen palvelee suuressa määrin myös naapurikuntien asukkaita. Ulkopaikkakuntalaisia on varhaiskasvatuksessa 4 %, perusopetuksessa 26 %, lukioissa 69 % ja kansalaisopistossa 51 %. Merkittävä osa kirjaston, taiteen perusopetuksen ja liikuntapalvelujen asiakkaista ovat ulkopaikkakuntalaisia.
- Kauniainen tekee laajaa yhteistyötä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Yhteishankintoja ja arviointitoimintaa koskeva yhteistyö antaa selvästi lisäarvoa. Laadullinen kehittäminen on usein ollut tehokkaampaa siinä viitekehyksessä, jonka pääkaupunkiseudun yhteistyö mahdollistaa. Lisäopetusta, tiettyjä erityisopetuspalveluja, kulttuuri- ja kieliryhmiin liittyviä opetuspalveluja, etsivää nuorisotyötä ja nuorisotyöpajatoimintaa hankitaan muualta. Kauniainen toimii osaomistajana ammattiopistoissa Omniassa, Praktikumisissa ja Ami-säätiössä, ammattikorkeakouluissa Metropoliasissa ja Laureassa sekä kansanopistossa Västra Nylands folkhögskolanissa.

Sivistystoimi 2014

Kauniaisten sivistystoimi on vuodesta 2013 toimialaorganisaatio, jota johtaa sivistystoimenjohtaja. Sivistystoimeen kuuluu 424 henkilöä ja 5 tulosaluetta: suomenkielinen opetus, ruotsinkielinen opetus, varhaiskasvatus, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä hallinto ja talous. Sivistystoimessa on viisi lautakuntaa: suomenkielinen sekä ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta ja sivistys-, liikunta- sekä nuorisolautakunta.

Varhaiskasvatus

Suomenkielisiä lapsia on 358 ja ruotsinkielisiä 260 kunnan eri päivähoitomuodoissa (päiväkoti, ostopalvelupäiväkoti, perhepäivähoito, yksityisen hoidon tuki ja kotihoidon tuki). Kauniaisissa suuri osa lapsista saa varhaiskasvatusta kunnallisissa päiväkodeissa (61 %). Kauniainen myöntää suuren määrän maksusitoumuksia (4% lapsista), eli suhteellisen suuri osa kauniaislaisista lapsista käyttää toisen kunnan kunnallisia päivähoitopalveluita. Kauniainen tarjoaa vuorohoitoa, ryhmäperhepäivähoitoa ja on panostanut paljon avoimeen perhetoimintaan. Kauniaisissa ainoastaan 2 % päivähoidon piirissä olevista lapsista käyttää vuorohoitoa. Kauniainen hankkii ruotsinkielistä päivähoitoa myös ostopalveluna. Kaupungin strategia on luopua pienistä päiväkodeista ja siirtyä suurempiin varhaiskasvatukselle tarkoitukseenmukaisiin rakennuksiin. Päiväkoteja on nyt 8 ja 1.1.2015 lähtien 6.

Opetus

Kouluverkko on optimaalinen. Kauniaisissa on suomenkielinen ala- ja yläkoulu (yhteensä 700 oppilasta) ja ruotsinkielinen ala- ja yläkoulu (yhteensä 660 oppilasta). Oppilaskohtaiset nettokustannukset (9 500 e v 2012) ylittävät koko maan keskiarvon (8 500 e v 2012). Suuri osa tästä menee opetukseen ja oppilashuoltoon. Kiinteistö- sekä kuljetuskustannukset ovat alhaiset. Oppilashuollon resursointi on hyvä ja vastaa uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain vaatimuksiin. Kauniainen sijoittui MetrOP -tutkimuksessa (2011) Helsingin metropolialueen kärkipäähän niin oppilaiden kokeman hyvinvoinnin kuin osaamisenkin suhteen.

Kauniaisissa on ruotsinkielinen lukio (280 opiskelijaa) ja suomenkielinen lukio (375 opiskelijaa). Kustannukset ovat Kauniaisissa n. 8 400 euroa/opiskelija. Suuri osa tästä menee opetukseen, n. 5 250 euroa/opiskelija. Alin sisäänpääsykeskiarvo suomenkieliseen lukioon oli v 2014 8,4 ja ruotsinkieliseen lukioon 8,0.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

Kulttuuri-, kirjasto- ja liikuntapalvelujen nettokustannukset/asukas ovat maan keskiarvoa korkeammat. Asukasta kohden kulttuuri- ja liikuntatarjonta onkin laaja Kauniaisissa. Kulttuuritapahtumien määrä on suurempi kuin samankokoisissa kunnissa. Sama pätee myönnettyihin avustuksiin per asukas. Kauniaisissa on mm. kulttuuritalo, monitoimitalo, yhdistysten talo, nuorisotalo, kirjasto, kaksikielinen kansalaisopisto ja monipuoliset liikuntapalvelut, esimerkiksi jäähalli, uimahalli, pallohalli, urheilukenttiä ja pujottelumäki, ohjattua liikuntaa iäkkäille, latureitti ja virkistysalue. Kumppanuus kulttuuri- ja liikuntayhdistysten kanssa on tärkeä. Kaupunki avustaa taidekoulua ja musiikkiopistoa ja osallistuu mm. Kansallisoopperan ja Suomen luontokeskus Haltian ylläpitoon.

Kansalaisopistojen opiskelijoita on laskennallisesti 30% asukkaista ja Kauniainen on se kunta Etelä-Suomessa, joka parhaiten vastasi OKM:n kirjastotoimintaa koskevia laatusuosituksia 2011. Lainamäärät ovat korkeat.

2. Muuttuva toimintaympäristö

Kauniaisten sivistystoimi seuraa toimintaympäristön muutoksia ja valmistautuu vastaamaan tuleviin haasteisiin aktiivisin toimin. Huomio kiinnitetään seuraaviin toimintaympäristön muutoksiin:

- Yhteiskunnan **taloudellinen tilanne** ja valtionosuusuudistusten vaikutukset kuntien talouteen. Kuntien valtionosuusrahoitus uudistetaan vuodesta 2015 ja toisen asteen sekä kansalaisopiston rahoitusta uudistetaan hallituksen esitysluonnoksen (lokakuu 2014) mukaan. Odotettavissa on, että yksikköhinnat laskevat.
- **Kuntauudistus** ja metropolihallintoselvitys. Sivistystoimen suurimmat palvelut toteutetaan lähipalveluina. Kuntien asukkailla on jo nyt suurelta osin avoin pääsy ja käyttömahdollisuus naapurikuntien palveluihin. Mikäli kunnat yhdistettäisiin, tulisi niiden palveluiden osalta, joissa palvelutaso poikkeaa nykyisten kuntien välillä, tehdä päätökset uusista palvelutasoista eri palveluissa. Yhteistyötä voisi edelleen tehostaa.
- **Väestön kasvu** ja eri kieli- ja ikäryhmien kasvu sekä muuttoliikenteen ennustamattomuus ja maahanmuuttajien/vieraskielisten raju kasvu pääkaupunkiseudulla. Ennusteiden mukaan lasten ja nuorten määrä kasvaa ajanjaksolla 2013–2016. 16-vuotiaiden määrä kasvaa Kauniaisissa 16 % ajanjaksolla 2014–2020 ja 25 % ajanjaksolla 2014–2040.
- **Oppimistulosten** kansallisen tason lasku Suomessa. Tulevaisuuden kannalta välttämättömien luku- ja laskutaidon taso on kaikkien oppimistulosarviointien ja PISA-tutkimuksen perusteella laskussa Suomessa ja sosiaalinen tausta vaikuttaa yhä voimakkaammin oppimistuloksiin. Kansainvälisessä vertailussa Suomen koulutus- ja osaamistaso ei nuorissa ikäryhmissä ole enää poikkeuksellisen korkea. Aikuisväestön PIAAC -tutkimuksen perusteella nuorten ikäluokkien osaamistaso on olennaisesti heikompi kuin vanhempien. Nuorten elämään erityisen vahvasti vaikuttava laaja kulttuurinen muutos on käynnissä. Koulu joutuu pakostakin kilpailemaan nuorten harrastusten ja sosiaalisen median kautta aukeavan rajattomalta tuntuvan tiedon ja viihteen kanssa.
- Perusopetuksen **uudet opetussuunnitelmat** tulevat voimaan 2016. Uusissa opetussuunnitelman perusteissa painotetaan tulevaisuuden taitojen oppimista. Oppiminen on yhteisöllisempää ja kokonaisvaltaisempaa kuin nyt.
- **Lukion uusi tuntijako** sekä lukion uudet opetussuunnitelmat. Asetus tuntijaosta hyväksyttiin lokakuussa 2014 ja opetussuunnitelmien perusteet tulevat voimaan 2016.
- Uuden **oppilas- ja opiskelijahuoltolain** (1.8.2014) muutokset.

- **Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden** valmisteilla olevat uudet lait, liikuntalaki ja nuorisolaki
- Muutokset **varhaiskasvatuksessa**, esim. pakollisen esiopetuksen, kotihoidon tuen muutosten, subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaamisen ja esitys uudeksi varhaiskasvatuslaiksi.
- **Toisen asteen järjestäjäverkon** rakenteellisen uudistamisen vaikutukset. Hallituksen esitysluonnos (lokakuu 2014) painottaa lukioiden osalta koulutustarvetta ja -kysyntää, toiminnan laatua, vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä kustannustehokkuutta ja järjestäjän vakavaraisuutta.
- Yhteiskunnan **digitalisointi** ja sen vaikutukset sivistystoimeen, esimerkiksi sähköinen asiointi, ylioppilastutkinnon digitalisointi v 2016 alkaen, uusien opetussuunnitelman perusteiden vaatimukset. Suomalaisissa kouluissa käytetään Opetushallituksen mukaan liian vähän digitaalista teknologiaa ja käyttö toistaa perinteisen koulun tietokäytäntöjä. Oppimisympäristöt eivät enää voi rakentua tiedon antamiseen, vaan ymmärryksen ja oivalluksen kehittämiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulevaisuuskatsauksen (syksy 2014) mukaan koulutus ja osaaminen ovat voimakkaassa yhteydessä sekä kansantalouteen että yksilöiden tulotasoon, terveyteen, hyvinvointiin ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Kulttuuri tuottaa arvoa elämään, yhteiskuntaan ja talouteen. Nuoriso- ja liikuntapolitiikalla on keskeinen merkitys osallisuuden, yhteisöllisyyden ja demokratian kannalta välttämättömien toimintavalmiuksien kehittäjänä.

Oppimistulosten parantaminen edellyttää koulu yhteisön kehittämistä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin näkökulmasta. Varhaiskasvatus ja perusopetus tasoittavat lähtökohtia ja edistävät tasa-arvoa. Ne ovat perusta myöhemmälle menestykselle ja osaamisen karttumiselle. Osaamisketjun alkuun panostaminen on etusijalla, josta on huolehdittava kaikissa olosuhteissa. On tuettava oppimisen iloa ja ihmisten innostusta itsensä ja yhteiskunnan kehittämiseen.

Digitaalisuus mahdollistaa uusia tapoja oppia, opettaa ja elää. Koko koulutusjärjestelmässä tulee panostaa digitaalisten ja muiden oppimisympäristöjen kehittämiseen ja käyttöön.

Resurssien niukkuus edellyttää entistä rohkeampaa otetta ja päätöksentekotaitoa epävarmuudessa. On tunnettava digitalisoitumisen tuomat vaatimukset, on pystyttävä uudistumaan ja muuttamaan johtamista, organisaatiota ja palvelutuotantoa.

3. Visio

Kauniaisten kaupungin ja sivistystoimen visiot ohjaavat sivistystoimen toimenpiteiden valintaa ja niiden toteutusta. Kauniaisten kaupunginvaltuuston vision mukaan

Kauniainen on tulevaisuuteen suuntaava, kulttuuriperintöä kunnioittava ja ihmisläheinen kaupunki, jonka viihtyisä ympäristö ja ajanmukaiset kaksikieliset palvelut edistävät yhteistä hyvinvointia. Kauniainen on kuntalaiselleen turvallisesti lähellä läpi elämän ja toteuttaa aidon yhteisöllisyyden, elävän kaksikielisyyden, luonnonläheisyyden ja ketterän kehittymisen arvoja.

Sivistystoimessa asukkaiden ja muiden asiakkaiden tarpeet ovat keskiössä. Kiinteistöt ja välineet sekä osaava ja hyvinvoiva henkilökunta tukevat palvelujen tuotantoa asukkaiden ja muiden asiakkaiden tarpeiden mukaisesti yli hallintorajojen.

Henkilökunnan oivallukset, osallisuus ja osaaminen
tulevaisuusorientaatio, toisiltamme oppiminen, hyvät käytännöt
yhteisölliset työtavat, tiimityö

**Palveluja lasten,
nuorten,
perheiden ja kaikkien
kauniaislaisten
tarpeiden mukaan**

Osallisuus, vuoropuhelu
Kaksikielisyys,
Viihtyvyys, hyvinvointi, tuki,
Asiakaskeskeisyys
Vaihtoehtoja perheille,
kuntalaisille

Turvalliset ja toimivat **kiinteistöt ja työvälineet**
Henkilökohtaiset **työvälineet** oppilaille

4. Sivistystoimen tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2014–2016

Kauniaisten kaupunginvaltuusto on määrittänyt nykyisellä toimintakaudellaan koko kaupungin strategiset painopistealueet, joista **sivistystoimea koskevat** edelläkävijyyden, hyvinvoinnin sekä elävän kaksikielisyyden tavoitteet vuosille 2013–2016.

4.1 Kauniaisten koulut ja päiväkodit ovat metropolialueen edelläkävijöitä

Valtuuston tavoitteet

Lapsissa ja nuorissa on Kauniaisten tulevaisuus. Kehitetään päiväkotien ja koulujen edellytyksiä parantaa lasten ja nuorten oppimista, viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

- Kehitetään varhaiskasvatusta, oppimista ja oppimisympäristöjä tulevaisuuden osaamistarpeiden ja lasten ja perheiden tarpeiden mukaan. Jokaiselle oppilaalle taataan mahdollisuus monipuolisesti hyödyntää tieto- ja viestintäteknikkaa oppimisessa. Ruotsinkielinen perusopetus kehittää toimintakulttuuria ruotsinkielisten ja kaksikielisten kuntien välisessä yhteistyössä huippuosaamisen saavuttamiseksi ja suomenkielistä opetusta kehitetään edelleen tulevaisuusohjelman 2013–2017 mukaisesti, sekä verkostoitumalla muiden kuntien koulujen kanssa.
- Jokaisella lapsella on oikeus oppia ja kokea oppimisen iloa. Oppimisen tuen ja varhaisen puuttumisen malleja kehitetään tasapuolisesti sekä lasten, nuorten ja perheitten tarpeiden mukaan varhaiskasvatuksessa ja koulutoimen kaikilla asteilla.
- Vahva äidinkieli ja identiteetti on oppimisen perusta. Lasten äidinkieltä tuetaan ja monikielisyyttä kehitetään varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Varhaiskasvatuksessa kehitetään monipuolista, vaihtoehtoisin palveluihin perustuvaa tarjontaa.

Sivistystoimi tähtää edelläkävijyyteen. **Koko Hela Grani** on osallistava ja tulevaisuusorientoitunut Kauniaisten sivistystoimea yhdistävä kehittämisprojekti vuosille 2014–2016. Kehittämisprojektilla tähdätään Kauniaisten kaupungin muuttamiseen elämys- ja oppimisympäristöksi, jonka kaikki kauniaislaiset kokevat omakseen ja joka vastaa elinikäisen oppimisen tarpeisiin. Tätä varten sivistystoimi haluaa monipuolistaa toimintamallejaan ja -ympäristöjään, sekä kehittää omaa sisäistä yhteistyötään.

Kuntalaisille ja henkilökunnalle mahdollistetaan oivaltava, osallistava ja tarkoituksenmukainen itsensä kehittäminen sekä toimintamallien ja -ympäristöjen monipuolistaminen. Sivistystoimen tulosyksiköissä arvioidaan käytännönläheisten pilottien avulla mikä on toimivaa, realistista ja taloudellisesti kestäväää tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhteisesti sovitut ja valitut linjaukset voidaan ottaa käyttöön projektin päätyttyä koko sivistystoimen laajuisina 2016–2020.

Erityisen tärkeitä toimenpiteitä ajanjaksolla 2016–2020 ovat Koko Hela Granin lisäksi opetussuunnitelmatyö ja lukiostrategia sekä selvitys yhtenäiseen peruskouluun siirtymisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut kehitetään palvelumuotoilun avulla.

Toimenpiteet

Edelläkävijyyttä koskevat toimenpiteet vuosille 2014–2016 on kuvattu liitteessä. Toimenpidesuunnitelma on linjassa talousarvion tavoitteiden kanssa ja se voidaan tarvittaessa päivittää vuosittain.

4.2 Lasten ja nuorten hyvinvointi

Valtuuston tavoitteet

Lasten, nuorten ja perheiden palveluja kehitetään kokonaisuutena, tiiviissä yhteistyössä eri hallinnonalojen ja toimijoiden kesken. Yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalvelujen, opetustoimen sekä nuorisotyön välillä lisätään palveluiden yhteensovittamiseksi. Järjestöjen, seurakuntien, yksityisen sektorin kumppanuuksia vahvistetaan. Päihteettömyyden edistäminen huomioidaan kaikessa lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä. Toteutetaan lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa vuosille 2011–2016.

- Panostetaan aitoon ja vuorovaikutukselliseen lasten ja nuorten osallisuuteen lisäämällä nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyötä, tukemalla nuorten omien projektien toteutumista ja kehitetään uusia suoran ja vaihtoehtoisen demokratian keinoja edustuksellisen nuorisovaltuuston rinnalle
- Tuetaan lapsille ja nuorille suunnattua monipuolista harrastustoimintaa

Hyvinvointia edistetään laajassa moniammatillisessa yhteistyössä. Terveyden ja hyvinvoinnin johtamisen työryhmä Tejo toimii kaupungin ohjausryhmänä. Sivistystoimelle erityisen tärkeitä tällä ajanjaksolla ovat nuorisotakuu, oppilas- ja opiskelijahuolto ja kouluterveys. Kaupungin yhteistä hyvinvointia edistäviä suunnitelmia ja ohjelmia ovat esimerkiksi:

[Nuorisotakuu](#)

[Oppilas- ja opiskelijahuolto](#)

[Oppimisen tuki](#)

[Avoin perhetoiminta](#)

[Lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma 2011–2016 \(päivitys 2014\)](#)

[Osallisuusohjelma 2010](#)

[Kouluterveyskysely 2013](#)

[Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2014](#)

[Hyvinvointikertomus 2012](#)

[Kotouttamisohjelma 2013–2016](#)

[Ehkäisevän päihdetyön strategia 2008–2015](#)

[Mielenterveytyksen kokonaissuunnitelma 2008–2015](#)

[Ikääntymispoliittinen strategia 2011–2016](#)

[Savuton kunta ja tupakoimattomuutta edistävä ohjelma 2011–2015](#)

[Turvallisuussuunnitelma 2012](#)

Toimenpiteet

Hyvinvointia koskevat toimenpiteet 2014–2016 on sivistystoimen osalta kuvattu liitteessä. Toimenpidesuunnitelma on linjassa talousarvion tavoitteiden kanssa ja se voidaan tarvittaessa päivittää vuosittain.

4.3 Elävän kaksikielisyyden vahvistaminen

Valtuuston tavoitteet

Elävä kaksikielisyys vahvistuu lasten, nuorten ja aikuisten kielikohtaamisissa. Alueen vahvasti kaksikielisen kulttuurin vaikutus näkyy kauniaislaisten arjessa niin palveluissa kuin viestinnässä. Varhaiskasvatuksen kielisuihkutoimintaa ja uutta Kauniaisten kielikylpymallia kehitetään edelleen.

- Kehitetään uusia elävää kaksikielisyyttä tukevia menetelmiä ja malleja varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukioissa ja selvitetään paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden mahdollisuutta edistää kaksikielisyyttä vapaa-aikatoiminnassa.
- Sivistystoimelle erityisen tärkeitä tällä ajanjaksolla ovat laajennetun Kauniaisten kielikylpymallin käyttöönotto ja kehittäminen, tandem -mallin käyttöönotto ja kehittäminen.

Toimenpiteet

Toimenpiteet koskien elävää kaksikielisyyttä v 2014–2016 on kuvattu liitteessä. Toimenpidesuunnitelma on linjassa talousarvion tavoitteiden kanssa ja se voidaan tarvittaessa päivittää vuosittain.

4.4 Muut tavoitteet

Sivistystoimessa toteutetaan myös muita tavoitteita, jotka tukevat kaupunginvaltuuston strategisia painopistealueita ja näin ollen Kauniaisten kaupungin kehittymistä. Sivistystoimelle erityisen tärkeitä tällä ajanjaksolla ovat:

Kauniaisten liikunta-avustusselvitys (2014)

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen avustusten yleiset myöntämisperusteet (2014)

Sivistystoimen yhteiset vuokraperiaatteet (2015)

Sivistystoimen organisaation arviointi (2015-16)

Sivistystoimen viestintästrategia (2015-16)

Arviointi- ja palautejärjestelmän kehittäminen, mittarien kehittäminen (2016)

Edelläkävijyys Toimenpiteet	2014	2015	2016
<p>KokoHelaGrani</p> <p>Hanke toimeenpanee vuosina 2014-16 valtuuston vuonna 2013 hyväksytyn tietohallintostrategian sivistystoimen osalta.</p>	<p>Ohjausryhmä ja verkosto nimetty 3/2014</p> <p>Lukioiden tvt-strategiat tiedoksi ltk:lle (digabi) 8/2014</p> <p>Hankintakäytäntö sovittu 9/2014</p> <p>Toimintasuunnitelma ja mittaristo tehty 10/2014</p> <p>Nettisivut avattu 11/2014</p> <p>Pilotit valittu 11/2014</p> <p>Laitekartoitus tehty 11/2014</p> <p>Opettajien digiosaamisen kartoitus tehty 11/2014</p> <p>Kansallinen ja kansainvälinen verkostointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Edustajuus OKM:n Pilviväylähankkeessa - Team Finland, Zambia jne 	<p>Laite- ja järjestelmäkartoitus syventyy</p> <p>Pilotointi</p> <p>Benchmarking/Workshops</p> <p>Pedagoginen tuki ja koulutus</p> <p>Tavoitteiden väliarviointi</p>	<p>Loppuarviointi</p> <p>Suunnitelma ja linjauksia päätöksentekoa varten</p> <p>Budjetointi</p> <p>Toteutus</p>
<p>Varhaiskasvatus ja esiopetus</p> <p>Uusi lainsäädäntö</p> <p>Varhaiskasvatussuunnitelma</p> <p>Esiopetuksen opetussuunnitelma</p> <p>Päiväkotiverkostostrategia</p> <p>Yksityinen englanninkielinen päivähoito</p> <p>Laatujärjestelmä</p>	<p>Yksikkökohtaiset vasut tehty</p> <p>Lasten omat vasut tehty</p> <p>Jokaiselle lapselle oma oppimissuunnitelma</p> <p>Strategia hyväksytty 3/2014</p> <p>Kysely kuntalaisille kysynnästä tehty 8/2014</p> <p>Tuloskortit otettu käyttöön</p>	<p>Uuden vaka-lain toimeenpano</p> <p>Esiopetuksen velvoittavuus</p> <p>Sansinpellon päiväkodin käyttöönotto</p>	<p>Esiopetus-suunnitelman päivitys uusien perusteiden mukaan</p> <p>Tuloskortit: pysyvä, koulutettu henkilökunta</p>

<p>Opetustoimi</p> <p>Kehittämissuunnitelmat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tulevaisuusohjelmat - Toppkompetens <p>Opetussuunnitelmat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Perusopetus - Lukio <p>Selvitys yhtenäisestä peruskoulusta</p> <p>Lukiostrategia</p> <p>Koulujen lukuvuosisuunnitelmien rakenteen kehittäminen</p> <p>Kehittämishankkeet</p>	<p>Tiedoksi ltk:lle 8/2014</p> <p>Tuntijako hyväksytty 6-8/2014, opstyö aloitettu, täydennyskoulutus</p> <p>Väliraportti KH:lle tiedoksi 10/2014 Loppuraportti hyväksytty</p> <p>Lausunto HE:stä 11/2014 Työprosessi suunniteltu</p> <p>Suomenkielinen perusopetus tekee yhteisen</p> <p>Osallistuminen OPH:n kehittämiskouluverkostoon aloitettu Edustajuus OKM:n tulevaisuuden peruskouluhankkeessa Kehitysmä-, etäopiskelu-, kansainvälisyys-, osuuskunta- ja yrittäjyyskasvatushankkeet meneillään</p>	<p>toteutus toteutus</p> <p>Hyväksyntä, Täydennyskoulutus Tuntijako hyväksytty</p> <p>Toteutus</p> <p>Strategia hyväksytty Ylläpitämisluvut haettu 8/2015</p> <p>OPH:n kehittämisskouluverkosto, tulokset</p> <p>Oppimisympäristöhanke aloitettu</p>	<p>toteutus päivitys aloitettu</p> <p>Voimaantulo Voimaantulo</p> <p>Toteutus</p> <p>OPH:n kehittämisskouluverkosto</p>
<p>Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut</p> <p>Vapaa-aikastrategia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurikartta <p>Yhdistysten tukimuotojen selvitys</p> <p>Avustusperusteiden uudistaminen/päivitys</p> <p>Liikuntapaikkojen kehittämissohjelman</p> <p>Kehittämishankkeet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paikallishistoriallinen arkisto - Palveluprosessien kartoitustyö (palvelumuotoilu) 	<p>Selvitykset ja suunnitelma</p> <p>Liikuntayhdistysten tukimuotojen selvitys hyväksytty 9/2014</p> <p>Avustusperusteet hyväksytään 11/2014</p> <p>Suunnitelma, Selvitys</p> <p>Projektisuunnitelma</p> <p>Suunnitelma</p>	<p>Hyväksytään ja toteutus</p> <p>Toteutus</p> <p>Toteutus</p> <p>Hyväksyntä ja toteutus</p> <p>Selvitys, hyväksyntä ja toteutus</p> <p>Toteutus</p>	<p>Arviointi</p> <p>Selvitys ikäihmisten ja vammaisten kulttuuri- ja vapaa-aajan palveluista</p> <p>Arviointi</p> <p>Arviointi</p>

- KuVa organisaatio ja toimenkuvat	Suunnitelma ja toteutus, (ohjattu liikunta/kansalaisopisto)	Suunnitelma ja toteutus	Toteutus ja arviointi
------------------------------------	---	-------------------------	-----------------------

Hyvinvointi Toimenpiteet	2014	2015	2016
Oppilashuoltomalli	Perusopetuksen ops- muutokset hyväksytty 11/2014 Esiopetuksen ja lukion hyväksytty 11-12/2014	Toteutus	
Valinnanvapaus eri varhaiskasvatusmuotojen välillä		Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisten korottaminen	
Kouluterveyden toimenpideohjelma	Hyväksytään yksiköittäin	Toteutus	
Nuorisotakuumalli	Coachingmallia pilotoidaan	Malli vanhemmille nuorille luodaan	
Lapset puheeksi -koulutus (Yhteistyö: sote)	Edelleen kouluttaminen (nuorisotoimi mukaan) Kauniaisten malli, koulutussuunnitelma ja verkosto luodaan	Edelleen kouluttaminen, arviointi Lapset puheeksi -menetelmän käyttöönotto kaikille aloittaville lapsille varhaiskasvatuksessa	Edelleen kouluttaminen
Lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma (Yhteistyö: sote)	Hyväksytään	Toteutus	
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (Yhteistyö: sote)	Hyväksytty	Toteutus	
Monipuoliset harrastusmahdollisuudet	3. sektorin kumppaneiden kartoitus	Yhteistyösopimukset Ohjattu liikunta siirretään kansalaisopistolle Koulujen kerhotoiminnan kehittäminen Liikuntapaikkojen kehittämisohjelma	

Elävä kaksikielisyys Toimenpiteet	2014	2015	2016
Kaksikielisyysohjelma	Keskustelu lautakuntien kanssa 6/2014	Hyväksytty	Toteutus
Varhaiskasvatus ja esiopetus Varhaiskasvatussuunnitelma Esiopetuksen opetussuunnitelma		Kielisuihkutustoimintaa kehitetään	
Opetustoimi Kielikylpy Opetussuunnitelmat Kehittämishankkeet	Laajennettu kielikylpymalli toteutuu Kieliohjelma hyväksytty tuntijaon muodossa 6-8/2014 Tandemopetus aloitettu lukiossa ja GGs:ssä		OPS 2016 mukainen kielikylpyopetus Kieliohjelman toteutus
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut Yhteistyö seurojen kanssa Kaksikieliset palvelut		Yhteisiä yhteistyömuotoja etsitään	Erikieliset partiolaiset saman katon alle